

Karmele Jaio

3 febrer 2015

Karmele Jaio (Vitòria, 1970) ha conreat tant la narració breu com la novel·la. És autora dels llibres de relats *Hamabost zauri* (Elkar, 2004), *Zu bezain ahul* (Elkar, 2007) i *Ez naiz ni* (Elkar, 2012) i de les novel·les *Amaren eskuak* (Elkar, 2006) i *Musika airean* (Elkar, 2009). *Amaren eskuak* ha estat portada al cinema, sota la direcció de Mireia Gabilondo (2012). Les esperances no acomplertes i el silenci en les relacions interpersonals són alguns dels motius que travessen la seva obra.

Recordant

La dona ha quedat palplantada, al mig del carrer, fitant-te. Quan t'ha vist de front, ha obert la boca i ha respirat fondo, guardant dins tot l'aire. El seu cos no s'ha buidat d'aire fins que no li has fet un gest aixecant les celles. Aleshores, sí. Aleshores se li ha buidat i arrufat la cara com un flotador, ahora que somreia.

—Andoni... —ha dit amb un fil de veu, amb la mica d'aire que li quedava dins el flotador.

Li has somrigut i has sentit que el front, les galtes i el contorn dels ulls se t'arrufaven. Has vist els teus plecs als seus. El teu flotador buit, a la seva cara.

—Andoni... —ha repetit, amb els ulls lluent com les arracades de les velles amb doblers.

Li has tornat a somriure, com a tots els amics d'antany que has trobat els darrers dos mesos, d'ençà que vas sortir al carrer. T'ha demanat com et trobes i tu, aixecant les espatlles, li has contestat que bé. Després ha sospirat, mirant-te, i t'ha semblat que, amb el seu sospir, saltaven a l'aire algunes lletres, com lletres de còmic. Han estat guardades durant molt de temps, perquè són plenes de pols, i, a l'aire, ballant amb la pols, han compost dues síl·labes i les síl·labes, dos mots: *per fi*. *Per fi*, ha dit amb el sospir. I, aleshores, tu li has ofert un somriure més ample i a tu també t'han lluit els ulls, perquè, durant els setze anys que has estat a la presó, has somniat mil cops amb els mots *per fi*.

Els seus ulls han tornat a lluir i, quan t'ha somrigut, han aparegut les seves dents blanques i li han caigut vint anys de cop, com les ampolles de cervesa en relliscar de les mans. Aleshores t'has adonat de com és de bella. Les dents blanques han cobert els plecs del flotador.

Heu entrat en un bar, després que t'hi convidés. Teniu cadascú una cervesa a les mans.

—Havia d'arribar el dia, oi? En algun moment ens havíem de trobar, no? —t'ha dit rient, com en broma, gesticulant amb les arracades lluent, i tu, traint el poc entrenament que has tingut durant els setze anys a la presó, no has trobat cap altra resposta que un somriure. Li has somrigut i has mirat al terra, avergonyit, amb l'esperança de trobar qualche resposta als tovallons rebregats del terra. Però

allà només has llegit *Gràcies per la visita*.

Des de la finestra del bar, es veu la plaça del poble.

—Com ha canviat tot, oi? —t’ha dit, amb el dit cap a la finestra—. Han fet un hotel on hi havia l’escola.

Has fet que sí amb el cap i, de sobte, has recordat la flaire de l’aula de l’escola. La flaire de guix, llibres i suor. La suor seca vessada jugant a futbol i la veu del mestre dient *obriu aquesta finestra, que aquí no es pot respirar!* I, per un moment, t’has demanat on has tingut guardades durant tant de temps totes aquestes flaires i veus que se t’han encès tan bon punt has sentit el mot *escola*. Per quins set sous recordes aquestes flaires i veus, i no d’altres? Mentre mires l’hotel des de la finestra, et demanes qui és que decideix què recordem i què no.

T’ha dit que ha trobat el poble molt canviat.

—És normal, oi? Amb tants anys fora... —ha dit—. No fa ni quatre dies que sóc aquí i...

Aleshores, bocabadat, t’has adonat que ella també ha estat fora del poble durant molt de temps, com tu. I has començat a sospitar que no sap que has estat a la presó els darrers setze anys. Has pensat que deu ser l’única a tot el poble que no ho sap.

—Encara conservo aquella moneda vella que em vas donar. Te’n recordes? —t’ha dit, també ara rient, i se li ha envermellit la cara una mica. Tu no li has contestat res i has fet un glop a la cervesa—. L’he tinguda ben guardada, com em vas manar, des d’aquella nit que me la vas regalar. Fins avui. Imagina’t quant de temps... Cada cop que veia la moneda em demanava *on deu voltar, aquest?* Quan venia cap al poble també pensava que potser et veuria i vés per on que som aquí prenent una cervesa, com si els darrers vint anys no haguessin passat... —ha acabat la frase rient un altre cop i ha fet un glop a la cervesa.

No li has dit res. Has sentit el so del vidre dels gots que el cambrer ha deixat sobre la barra. I el xivarri de la gentada que teniu al voltant. D’on treuen tants temes de conversa?

—I? Com va la vida? —t’ha demanat finalment, tal com esperaves.

Ha quedat esperant. T’ha arribat el moment de dir alguna cosa, però no saps què dir. El cap et fa voltes a gran velocitat. Però no se t’acudeix res a banda del *Gràcies per la visita* dels tovallons. Com li ho has de dir? Li ho has de dir? Com li pots dir que no la recordes, que ni tan sols saps qui és, que no saps de quina moneda ni de quina nit parla? Si almenys en recordessis el nom...

Espera la teva resposta, t’ha somrigut. Han aparegut les dents blanques i li han caigut vint anys de cop.

Assegut al davant d’una dona bella, al bar, amb una cervesa a les mans, t’has demanat si es pot fer desaparèixer el temps com la bromera de la cervesa. I en un segon has vist caure al terra els darrers vint anys, t’han relliscat de les mans, amb la velocitat amb què en rellisquen les ampolles de cervesa, i ho has entès: t’ha arribat l’hora de recordar els records que no existeixen.

Traducció de Daniel Escribano

Anuncis

Categoria : L'inèdit

Etiquetes : Daniel Escribano, Karmele Jaio

[Crea un lloc web gratuït o un blog a Wordpress.com.](#)